

ikke, man vil benævne Dovenskab. Det kan altsaa omtvistes, om den nævnte Tilføjelse lægger noget nyt til, om den ikke blot gentager, hvad der allerede ligger i Ordet Dovenskab. Dernæst er det i sig selv vanskeligt at tale om Tilregnelighed paa dette Omraade hos Børn. Ligesom man juridisk undlader at straffe Børn, fordi man mener, at de ikke ere fuldt tilregnelige i deres Handlinger, naar de ere under en vis Alder, saaledes vil man her have lignende Hensyn at tage. For at være tilregnelig, maa man forstaa sin Forbrydelses Art. Jeg tror ikke, man uden videre kan gaa ud fra, at Børn altid have Forstaaelsen af, hvad Dovenskab er for en Forbrydelse. Man maa have en udviklet Ansvarfølelse for at være tilregnelig. Men man kan lige saa lidt gaa ud fra, at Børn her altid ere naaede saa vidt i Udvikling. Det er jo netop Skolens og den øvrige Opdragelses Opgave at faa denne Ansvarfølelse frem i dem. Endelig kræves der for at være fuldt tilregnelig et vist moralsk Herredømme over sig selv overfor Fristelser, der melde sig. Men det er netop Børns Natur ikke at have dette Herredømme og at være Øjeblikkets Tilskyndelser underkastede, uden at man kan sige, at de derved komme i Strid med deres sunde og gode Barne-natur. Derfor tror jeg, det er meget vanskeligt at praktisere Begrebet Tilregnelighed i Forhold som dette. Og naar Barnet efter Forslaget kun skal kunne fjernes fra sit Hjem, naar Forseelsen er det selv tilregnelig, indeholder det den Modsigelse, at naar det er Forældrene og de hjemlige Forhold, der ere Skyld i, at Barnet bliver dovent i Skolen, har man ikke Lov til at fjerne det fra Hjemmet, skønt der dog maaske under disse Forhold kunde være mest Anledning dertil. Naar det er Læreren Skyld, at Børnene ere dovne, fordi han ikke er i Stand til at afvinde Barnet nogen Interesse for Undervisningen, vil det som Regel i sidste Instans blive ham selv, der som Part i Sagen kommer til at afgøre, om Barnet er Forbryder eller ikke. Hvor let kan det ikke medføre uheldige Følger, særlig hvor Læreren og Barnet ere komne i et skævt Forhold til hinanden? Saa er der selve Begrebet Dovenskab. At bestemme, hvori

det bestaar, er meget vanskeligt — den ærede Ordfører har allerede antydnet, hvori mange af disse Vanskeligheder bestaa. Og naar Talen saa er om „betydelig Dovenskab“, kommer man ind paa endnu større Vanskeligheder. Thi hvor er Grænsen mellem betydelig og ubetydelig Dovenskab? Paa hvilke Punkter skal denne Dovenskab være udvist? Skal det være under hele Undervisningen, eller er det nok, at Barnet har vist sig dovent paa enkelte Omraader, medens det, hvad der ofte er Tilfældet, paa andre Omraader, hvor dets Interesser ere vaagne, gør sig Umage. Det viser sig f. Eks. tit, at praktisk anlagte Børn kunne være lade og dovne paa det rent boglige Omraade, men meget levende, hvor Undervisningen antager en mere praktisk Karakter. Saaledes som vor Skole udvikler sig, fjerner den sig mere og mere fra Hjemmearbejde og henlægger mere og mere til Skolen. Vil Dovenskab da sige Mangel paa Opmærksomhed i Skolen eller hvad? Der kommer saaledes en Mængde Spørgsmaal op, som gør Begreberne „betydelig Dovenskab“ og „Tilregnelighed for Dovenskab“ saa usikre, at det vilde være meget vanskeligt at trække de rette Grænser. Derfor tro vi, som have tilladt os at stille Ændringsforslaget til § 2, at det vilde være det allersimpleste helt at udelade Bestemmelsen herom. Derved vilde alle disse Tvivlsmaal falde til Jorden. Og den Betyggelse, man ønsker for den vel fortsatte Undervisning, vil man finde i Bestemmelsen om, at gentagen Skoleforsømmelse og slet Opførsel i Skolen skal kunne medføre de Virkninger, Paragraffen angiver. Naar det er en Lovs Opgave saa klart, begrænset og sikkert som muligt at slaa fast, hvad det er, den vil ramme og hvad ikke, vil det være heldigst, at en Bestemmelse som denne udgaar. Jeg anbefaler derfor paa Forslagsstillernes Vegne, at man følger deres Forslag. Jeg tror ikke, Lovforslaget vil tabe det allerfjerneste derved. Tværtimod, det vil paa visse Punkter vinde i Klarhed og i Lovens øvrige Bestemmelser har man jo al den Garanti ogsaa paa dette Punkt, som man kan ønske sig.

Sabroe: De ærede Medlemmer for Middelfart (Slengerik) og Fakse (Anton